

Overdenking

De afschuwelijke beelden van angst en verlies laten ons niet los.
Hoe rauw is de oorlog, hoe pijnlijk dichtbij.
We volgen het nieuws, we leven mee. we willen helpen.
Tegelijk zijn er ook de gewone dingen van ons dagelijks leven.
Een afspraak met de tandarts, hoe bizar voelt dat en wat een luxe.
Ik weet niet hoe dit bij jullie is maar ik voel mij nogal verknipt.
Het zachte lente weer, nieuw leven. Kun je daar wel van genieten?

Vandaag tellen opnieuw onze gebeden en intenties.
Vandaag zijn we hier bij elkaar om te schuilen tegen deze feiten waar
we niet omheen kunnen.
Vandaag gaat het ook over ons eigen kleine leven.
Jij met je eigen sores, jij als je wakker ligt in het donker.

Van de week vond ik de tekst terug van een bekend liedje
wat iemand mij jaren geleden heeft gegeven:
*Ik heb een steen verlegd in een rivier op aarde.
Het water gaat er anders dan voorheen.
De stroom van een rivier houdt je niet tegen.
Het water vindt er altijd weer een weg om heen.
Versje van hoop tegen alle wanhoop in.*
(Bram Vermeulen)

Je wilt wat doen; meehelpen dichtbij zijn.
Maar niet iedereen kan wat doen, omdat je zelf niet gezond en vitaal bent.
Voel je je gewoon niet goed.
Dat kan frustrerend zijn maar bedenk wat je wel doet, in je gedachten en
gebed verbonden.
Deel van dat tegenverhaal wat nu zo zichtbaar wordt in de strijd tegen het
kwaad, inmiddels wereldwijd.
Laten we nog eens meelopen in het verhaal over Jezus.
Hij ontwijkt de dreiging en trekt zich terug voor even nog.
Dat ene, die oceaen van liefde maakt Jezus tot een groot gevaar.
Too much als iemand zo liefdevol is.
Ik denk aan de emotionele toespraken van president Zelensky.
Teveel liefde roept agressie op.
Aandacht en ruimte voor een open gesprek kan niet waar zijn in een
regime van leugen en bedrog.

Ook toen; daarom overleggen de religieuze leiders van de stad hoe ze
deze ene mens kunnen doden. Want:
Als iedereen straks achter hem aanloopt raken wij onze baan kwijt.
Ook zij zijn marionetten van de bezetter.
We kunnen daarom veel beter alleen hem doden dan dat wij onze positie
kwijtraken.

Kajafas, de hogepriester, geeft er zelfs een religieuze draai aan.
Offer Jezus op- een voor allen.
Religie wordt ook hier misbruikt om zelf op je paard te blijven zitten.
Kerk met zo'n dubbelspel verliest elke geloofwaardigheid.
Daarom is het goed dat de Raad van Kerken met een verklaring is gekomen,
waarin zij de oorlog in de Oekraïne radicaal afkeurt.

Een oud verhaal over een mens die op de wind staat zoals jij en ik.
Midden in de storm van het leven waar liefde wordt prijsgegeven aan
haat en geweld.

Een eenvoudig mens, die uitwijkt, die vlucht.
Die zich terugtrekt daar aan de rand van de woestijn.
Daar waar het nog veilig is.
Hij zal zijn weg alleen gaan zoals zovelen. Juist nu.
Dat raakt me.
Ongerust en verbonden met al die mensen vol onzekerheid en angst.
Ook vandaag tellen onze gebeden en onze gedachten.
Ook als je zelf niet in actie kunt komen.

En ik haal oude de woorden terug die mij goed doen:

*Als een profeet van een menswaardige toekomst
is hij de geschiedenis ingegaan-
sterk groot verhaal over vriendschap en solidariteit,
over de genezende kracht die van hem uitging,
over je weggeven om jezelf te vinden,
over een groot ideaal,
over honger naar gerechtigheid,
over een laatste norm: voor elkaar instaan, over vergeving.
Hij die ene vreemd en toch onmiddellijk nabij.
Weerloos onbewijsbaar laatste ijkpunt.*

Huub Oosterhuis sprak deze woorden jaren geleden in een overdenking.
Ik zeg ze na, opnieuw.
Het helpt mij in mijn eigen kleine verhaal.

Vanmorgen staan we even stil.
Met alle chaos om ons heen.
Opgejaagd, doelloos en onvindbaar misschien ook wel voor jezelf.
Als een zuchtje op de wind.
Jij hebt een steen verlegd in een rivier op aarde.
Dat stond op een briefje bij dat ene versje.
Ik wist het niet ...
We verleggen een steen of een kiezel vaak zonder dat we het zelf zien.
Niet als held maar in het verborgene.
Dat ene gebaar van jou, die blik, die paar woorden.
Hoe mooi als we dit ook benoemen en teruggeven aan elkaar in ons eigen
kleine verhaal van dit moment.

Vanmorgen staan we even stil.
Om dit opnieuw te beseffen en misschien ook om te delen met elkaar.

Jij hebt een steen verlegd in jouw verhaal.
Verbonden met het grote verhaal wat ons niet loslaat.
Ik denk aan Alexei Navalny, oppositieleider in Rusland.
Gearresteerd, begin vorig jaar en afgevoerd naar een strafkamp vanwege
zijn inzet voor de rechten van de mens.
De Sacharov prijs van het EP kon hij zelf niet in ontvangst nemen.
Ook hij heeft met zijn protest een steen verlegd in een rivier op aarde.
En hij roept als leider in ballingschap opnieuw op tot protest.
en het verzet groeit, goddank. Ook in en buiten Rusland.
Ik denk aan al die mensen die helpen met eten en drinken waar het nodig is.
Ieder die zich aanmeldt. Zo dragen wij elkaar.

Ondanks alles wat er gebeurt blijft er dat diepe gevoel
dat ook mijn leven is ingevouwen in de plooien van jouw
aandacht en warmte.
Betrokken op elkaar vanuit liefde.
In diepe herinnering aan die ene mens:
Ongrijpbaar, al is hij gemarteld en gedood.

Zelfs in dat ultieme moment daar in het graf van voorbij.
Daar is voor dag en dauw van de eerste dag een grote steen verlegd.
Een steen die niemand terug kan plaatsen.
Het was de morgen van Pasen, een nieuw begin.

Honderden mensen die de straat opgaan in Rusland en zoveel
andere plekken in de wereld om te protesteren tegen deze oorlog,
getuigen van *dit* teken.
Zij brengen de hoop verder ondanks zichzelf.
Zij vragen om onze solidariteit.
In de verklaring van de Raad van kerken haalde PKN scriba-
Renée de Reuver een Russisch spreekwoord aan: hoop sterft als laatste.

Zo zijn wij ingevouwen in de nabijheid van elkaar om te schuilen tegen
zwaar weer.
Met als kompas die ene mens als onbewijsbaar laatste ijkpunt.

Tina Geels